

280**ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ**

z dnia 18 maja 1937 r.

w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień prowizorycznego porozumienia handlowego między Polską a Irakiem w formie not, wymienionych w Bagdadzie dnia 6 marca 1937 r.

Na podstawie art. 52 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. (1) Wprowadza się tymczasowo w życie postanowienia prowizorycznego porozumienia handlowego między Polską a Irakiem w formie not, wymienionych w Bagdadzie dnia 6 marca 1937 r.

(2) Tekst wspomnianego porozumienia zawarty jest w załączniku do rozporządzenia niniejszego.

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom: Spraw Zagranicznych, Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przemysłu i Handlu.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Stawoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
J. Poniatowski

Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

Załącznik do rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 maja 1937 r. (poz. 280).

POSELSTWO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W IRAKU

Przekład.

POSELSTWO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W IRAKU.

LÉGATION
DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE
EN IRAK

Bagdad, 6 marca 1937 r.

Bagdad, le 6 Mars 1937.

Panie Ministrze,

Monsieur le Ministre,

Powołując się na rozmowy prowadzone w sprawie zawarcia prowizorycznego Porozumienia Handlowego pomiędzy Irakiem i Polską, mam zaszczyt zaproponować Waszej Ekscelencji w imieniu Rządu Polskiego następujące porozumienie:

En me référant aux pourparlers engagés au sujet de la conclusion d'un Arrangement commercial provisoire entre l'Irak et la Pologne, j'ai l'honneur de proposer à Votre Excellence, au nom du Gouvernement Polonais, l'Arrangement suivant:

(1) Wszystkie produkty gleby lub przemysłowe pochodzące i przychodzące z obszaru celnego Polski, przywożone do celnego obszaru Iraku z przeznaczeniem dla spożycia, składu, reekspedycji lub tranzytu, będą podlegały podczas trwania niniejszego porozumienia traktowaniu, przyznanemu narodowi najbardziej uprzywilejowanemu. Mianowicie nie mogą one w żadnym wypadku podlegać wyższym lub innym opłatom albo ograniczeniom niż tym, jakim podlegają produkty lub towary narodu najbardziej uprzywilejowanego.

(1) Tous les produits du sol ou de l'industrie originaires et en provenance du territoire douanier de Pologne qui seront importés sur le territoire douanier d'Irak et qui sont destinés, soit à la consommation, soit à l'entreposage, soit à la réexpédition, soit au transit, seront soumis pendant la durée du présent Arrangement au traitement accordé à la nation la plus favorisée. Notamment, ils ne pourront, en aucun cas, être soumis à des droits ni plus élevés, ni autres, ni à des restrictions autres, que ceux qui frappent les produits ou les marchandises de la nation la plus favorisée.

(2) Wszystkie produkty gleby lub przemysłowe pochodzące i przychodzące z obszaru celnego Iraku, przywożone do celnego obszaru Polski z przeznaczeniem dla spożycia, składu, reekspedycji lub tranzytu, będą podlegały podczas trwania niniejszego porozumienia traktowaniu, przyznanemu narodowi najbardziej uprzywilejowanemu. Mianowicie nie mogą one w żadnym wypadku podlegać wyższym lub innym opłatom albo ograniczeniom niż tym, jakim podlegają produkty lub towary narodu najbardziej uprzywilejowanego.

(2) Tous les produits du sol ou de l'industrie originaires et en provenance du territoire douanier de l'Irak qui seront importés sur le territoire douanier polonais et qui sont destinés, soit à la consommation, soit à l'entreposage, soit à la réexpédition, soit au transit, seront soumis, pendant la durée du présent Arrangement, au traitement accordé à la nation la plus favorisée. Notamment, ils ne pourront en aucun cas, être soumis à des droits ni plus élevés ni autres, ni à des restrictions autres, que ceux qui frappent les produits ou les marchandises de la nation la plus favorisée.

(3) Rozumie się, że powyższy system zostanie przyznany pod warunkiem ścisłej wzajemności z zastrzeżeniem: a) przywilejów wynikających z obrotu pogranicznego z krajami sąsiednimi, z unii celnych, z systemu celnego pomiędzy częściami polską i niemiecką Górnego Śląska oraz przywilejów, jakie mogą być przyznane przez Polskę Estonii, Finlandii, Łotwie i Litwie; b) ulg przyznanych lub które mogłyby być przyznane w przyszłości przez Irak krajowi sąsiedniemu dla ułatwienia obrotu pogranicznego, zarówno jak i korzyści wynikających z unii celnej, która mogłaby być zawarta przez Irak i korzyści specjalnych, które w zakresie celnym mógłby Irak przyznać produktom naturalnym lub przetworom, pochodzącym z Turcji lub jakiegokolwiek innego kraju, którego terytorium stanowiło w 1914 roku część integralną Cesarstwa Ottomańskiego w Azji.

(3) Il est entendu que ce régime est accordé, à condition de parfaite réciprocité, sous réserve: (a) des privilèges résultant du trafic frontalier avec les pays limitrophes, des unions douanières, du régime douanier entre les parties polonaise et allemande de la Haute-Silésie et des privilèges à accorder par la Pologne à l'Estonie, la Finlande, la Lettonie et la Lithuanie; (b) des avantages accordés ou qui pourraient être accordés ultérieurement par l'Irak à un pays limitrophe pour faciliter le trafic frontière, ainsi que ceux résultant d'une union douanière qui pourrait être conclue par l'Irak, et des avantages spéciaux qu'en matière douanière l'Irak pourrait consentir aux produits naturels ou fabriqués, originaires de la Turquie ou d'un pays quelconque dont le territoire, en 1914, faisait intégralement partie de l'Empire Ottoman en Asie.

(4) W celu zapewnienia korzyści niniejszego porozumienia towarom pochodzącym i przychodzącym z terytorium jednej z dwóch Wysokich Układających się Stron, Wysokie Układające się Strony będą mogły wymagać, aby towary te były zaopatrywane przy ich imporcie w świadectwa pochodzenia.

(5) Rząd Polski, któremu powierzone zostało prowadzenie spraw zagranicznych Wolnego Miasta Gdańska, zgodnie z artykułem 104 Traktatu Wersalskiego i artykułami 2 i 6 Konwencji Paryskiej pomiędzy Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem z dnia 9 listopada 1920 r., zastrzega sobie prawo oświadczyć, że Wolne Miasto jest stroną kontraktującą w niniejszym porozumieniu i że bierze na siebie obowiązki oraz nabywa w nim ustalone prawa.

Zastrzeżenie to nie dotyczy postanowień niniejszego porozumienia, które Rzeczpospolita Polska odnośnie Wolnego Miasta Gdańska już zawarła na zasadzie praw, przysługujących Polsce traktatowo.

(6) Niniejsza nota zarówno jak i Pańska odpowiedź akceptująca ją będą uważane jako urzędowe dokumenty prowizorycznego porozumienia handlowego, jakie nastąpiło pomiędzy obu krajami. Porozumienie będzie ratyfikowane i dokumenty ratyfikacyjne będą wymienione w Bagdadzie w najbliższym czasie. Wejdzie ono w życie w 30 dni po dacie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych i pozostanie w mocy przez 3 miesiące po dacie, w której jeden z Rządów powiadomi drugi o wypowiedzeniu porozumienia.

Zechce Pan przyjąć, Ekscelencjo, wyrazy mojego bardzo wysokiego poważania

Stanisław Hempel

Do

Jego Ekscelencji
Pana Doktora Naji-al-Asil
Ministra Spraw Zagranicznych
Bagdad.

MINISTERSTWO
SPRAW ZAGRANICZNYCH
BAGDAD, IRAK.

Nr 2339.

Data 6. marca 1937 r.

Panie Ministrze,

Mam zaszczyt potwierdzić odbiór noty Pańskiej z dzisiejszą datą, powiadamiająca mnie, że Rząd Polski proponuje zawrzeć z Irakiem następujące prowizoryczne porozumienie handlowe:

„(1) Wszystkie produkty gleby lub przemysłowe pochodzące i przychodzące z obszaru celnego Polski, przywożone do celnego obszaru Iraku z przeznaczeniem dla spożycia, składu, reekspedycji lub tranzytu, będą podlegały podczas trwania niniejszego porozumienia traktowaniu, przyznanemu narodowi najbardziej

(4) Pour assurer aux marchandises originaires et en provenance du territoire de l'une des deux Hautes Parties Contractantes le bénéfice du présent Arrangement, les Hautes Parties Contractantes pourront exiger que ces marchandises soient accompagnées à leur importation des certificats d'origine.

(5) Le Gouvernement Polonais, auquel il appartient d'assurer la conduite des affaires extérieures de la Ville Libre de Dantzig en vertu de l'article 104 du Traité de Versailles et des articles 2 et 6 de la Convention de Paris entre la Pologne et la Ville Libre de Dantzig en date du 9 novembre 1920, se réserve le droit de déclarer que la Ville Libre est Partie contractante du présent Arrangement et qu'elle accepte les obligations et acquiert les droits en dérivant. Cette réserve ne se rapporte pas aux dispositions du présent Arrangement que la République de Pologne a contracté en ce qui concerne la Ville Libre de Dantzig conformément à ses droits découlant des traités y relatifs.

(6) La présente note et votre réponse d'acceptation seront considérées comme les documents officiels de l'arrangement commercial provisoire intervenu entre les deux pays, qui, sera ratifié et les instruments de ratification en seront échangés à Bagdad aussitôt que faire se pourra. Il entrera en vigueur 30 jours après la date de l'échange des ratifications et restera en vigueur 3 mois après la date à laquelle l'un des deux Gouvernements aura notifié à l'autre sa dénonciation de l'Arrangement.

Veillez agréer, Excellence, les assurances de ma très haute considération.

M. P.

Stanisław Hempel

À Son Excellence

Monsieur le Docteur Naji-al-Asil,
Ministre des Affaires Étrangères,
Bagdad.

MINISTRY FOR FOREIGN AFFAIRS
BAGHDAD, IRAQ.

No. 2339.

Date 6 Mars, 1937.

Monsieur le Ministre,

J'ai l'honneur d'accuser réception de votre note en date d'aujourd'hui, me faisant connaître que le Gouvernement Polonais propose de conclure avec l'Irak l'Arrangement commercial provisoire suivant:

„(1) Tous les produits du sol ou de l'industrie originaires et en provenance du territoire douanier de Pologne qui seront importés sur le territoire douanier d'Irak et qui sont destinés, soit à la consommation, soit à l'entrepôt, soit à la réexpédition, soit au transit, seront soumis, pendant la durée du présent Arran-

uprzywilejowanemu. Mianowicie nie mogą one w żadnym wypadku podlegać wyższemu lub innym opłatom albo ograniczeniom niż tym, jakim podlegają produkty lub towary narodu najbardziej uprzywilejowanego.

(2) Wszystkie produkty gleby lub przemysłowe pochodzące i przychodzące z obszaru celnego Iraku, przywożone do celnego obszaru Polski z przeznaczeniem dla spożycia, składu, reekspedycji lub tranzytu, będą podlegały podczas trwania niniejszego porozumienia traktowaniu, przyznanemu narodowi najbardziej uprzywilejowanemu. Mianowicie nie mogą one w żadnym wypadku podlegać wyższemu lub innym opłatom albo ograniczeniom niż tym, jakim podlegają produkty lub towary narodu najbardziej uprzywilejowanego.

(3) Rozumie się, że powyższy system zostanie przyznany pod warunkiem ścisłej wzajemności z zastrzeżeniem: a) przywilejów wynikających z obrotu pogranicznego z krajami sąsiednimi, z unii celnych, z systemu celnego pomiędzy częściami polską i niemiecką Górnego Śląska oraz przywilejów, jakie mogą być przyznane przez Polskę Estonii, Finlandii, Łotwie i Litwie; b) ulg przyznanych lub które mogłyby być przyznane w przyszłości przez Irak krajowi sąsiedniemu dla ułatwienia obrotu pogranicznego, zarówno jak i korzyści wynikających z unii celnej, która mogłaby być zawarta przez Irak i korzyści specjalnych, które w zakresie celnym mógłby Irak przyznać produktom naturalnym lub przetworom, pochodzącym z Turcji lub jakiegokolwiek innego kraju, którego terytorium stanowiło w 1914 roku część integralną Cesarstwa Ottomańskiego w Azji.

(4) W celu zapewnienia korzyści niniejszego porozumienia towarom pochodzącym i przychodzącym z terytorium jednej z dwóch Wysokich Układających się Stron, Wyokie Układające się Strony będą mogły wymagać, aby towary te były zaopatrywane przy ich imporcie w świadectwa pochodzenia.

(5) Rząd Polski, któremu powierzono zostało prowadzenie spraw zagranicznych Wolnego Miasta Gdańska, zgodnie z artykułem 104 Traktatu Wersalskiego i artykułami 2 i 6 Konwencji Paryskiej pomiędzy Polską a Wolnym Miastem Gdańskim z dnia 9 listopada 1920 r., zastrzega sobie prawo oświadczyć, że Wolne Miasto jest stroną kontraktującą w niniejszym porozumieniu i że bierze na siebie obowiązki oraz nabywa w nim ustalone prawa.

Zastrzeżenie to nie dotyczy postanowień niniejszego porozumienia, które Rzeczpospolita Polska odnośnie Wolnego Miasta Gdańska już zawarła na zasadzie praw, przysługujących Polsce traktatowo.

(6) Jestem upoważniony do oświadczenia, że Rząd Iraku zgadza się na porozumienie proponowane notą Pańską z daty dzisiejszej oraz

gement au traitement accordé à la nation la plus favorisée. Notamment, ils ne pourront, en aucun cas, être soumis, à des droits ni plus élevés, ni autres, ni à des restrictions autres, que ceux qui frappent les produits ou les marchandises de la nation la plus favorisée.

(2) Tous les produits du sol ou de l'industrie originaires et en provenance du territoire douanier de l'Irak qui seront importés sur le territoire douanier polonais et qui sont destinés, soit à la consommation, soit à l'entrepôt, soit à la réexpédition, soit au transit, seront soumis, pendant la durée du présent Arrangement, au traitement accordé à la nation la plus favorisée. Notamment, ils ne pourront, en aucun cas, être soumis à des droits ni plus élevés ni autres ni à des restrictions autres, que ceux qui frappent les produits ou les marchandises de la nation la plus favorisée.

(3) Il est entendu que ce régime est accordé, à condition de parfaite réciprocité, sous réserve (a) des privilèges résultant du trafic frontalier avec les pays limitrophes, des unions douanières, du régime douanier entre les parties polonaise et allemande de la Haute-Silésie et des privilèges à accorder par la Pologne à l'Estonie, la Finlande, la Lettonie et la Lithuanie; (b) des avantages accordés ou qui pourraient être accordés ultérieurement par l'Irak à un pays limitrophe pour faciliter le trafic-frontière, ainsi que ceux résultant d'une union douanière qui pourrait être conclue par l'Irak, et des avantages spéciaux qu'en matière douanière l'Irak pourrait consentir aux produits naturels ou fabriqués, originaires de la Turquie ou d'un pays quelconque dont le territoire, en 1914, faisait intégralement partie de l'Empire Ottoman en Asie.

(4) Pour assurer aux marchandises originaires et en provenance du territoire de l'une des deux Hautes Parties Contractantes le bénéfice du présent Arrangement, les Hautes Parties Contractantes pourront exiger que ces marchandises soient accompagnées à leur importation des certificats d'origine.

(5) Le Gouvernement Polonais auquel il appartient d'assurer la conduite des affaires extérieures de la Ville Libre de Dantzig en vertu de l'article 104 du Traité de Versailles et des articles 2 et 6 de la Convention de Paris entre la Pologne et la Ville Libre de Dantzig en date du 9 novembre 1920, se réserve le droit de déclarer que la Ville Libre est Partie contractante du présent Arrangement et qu'elle accepte les obligations et acquiert les droits en dérivant. Cette réserve ne se rapporte pas aux dispositions du présent Arrangement que la République de Pologne a contracté en ce qui concerne la Ville Libre de Dantzig conformément à ses droits découlant des traités y relatifs.

(6) Je suis autorisé à déclarer que le Gouvernement de l'Irak accepte l'Arrangement proposé par votre note en date d'aujourd'hui et

zgadza się również, aby nota niniejsza i Pańska wyżej wspomniana nota były uważane jako urzędowe dokumenty prowizorycznego porozumienia handlowego, jakie nastąpiło pomiędzy obu krajami. Porozumienie będzie ratyfikowane i dokumenty ratyfikacyjne będą wymienione w Bagdadzie w najbliższym czasie. Wejdzie ono w życie w 30 dni po dacie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych i pozostanie w mocy przez 3 miesiące po dacie, w której jeden z Rządów powiadomi drugi o wypowiedzeniu porozumienia.

Zechce Pan przyjąć, Ekscelencjo, wyrazy mojego bardzo wysokiego poważania.

Naji - al - Asil

Do

Jego Ekscelencji
Pana Stanisława Hempła
Posła Nadzwyczajnego i Ministra
Pełnomocnego Polski
Bagdad.

accepte également que la présente et votre note susmentionnée soient considérées, comme les documents officiels de l'Arrangement commercial provisoire intervenu entre les deux pays, qui, sera ratifié et les instruments de ratification en seront échangés à Bagdad aussitôt que faire se pourra. Il entrera en vigueur 30 jours après la date de l'échange des ratifications et restera en vigueur 3 mois après la date à laquelle l'un des deux Gouvernements aura notifié à l'autre sa dénonciation de l'Arrangement.

Veillez agréer, Excellence, les assurances de ma très haute considération.

M. P.

Naji - al - Asil

Son Excellence

Monsieur Stanislas Hempel,
Envoyé Extraordinaire et Ministre
Plénipotentiaire, de la République de Pologne,
Bagdad.